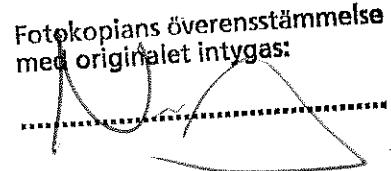

Stockholms
stad

Äldreförvaltningen

Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR)

Protokoll nr 4 fört vid sammanträde för kommunstyrelsens pensionärsråd den 16/5
2017, kl. 10.30-12.45

Justerat den 18/5 2017

Elsemarie Bjellqvist
Ordförande

Birgitta Borg
Vice ordförande

Närvarande:

Ordförande Elsemarie Bjellqvist (PRO)
Vice ordförande Birgitta Borg (SPF Seniorerna)

Ledamöter Donald Monvall (PRO)
Eva Jacobsson (PRO)
Harry Vikner (PRO)
Olle Eriksson (SPF Seniorerna)
Christina Folke (SPF Seniorerna)
Kerstin Rosenkvist Hedler (SKPF)
Margaretha Persson (SKPF)

Ersättare Gunnel Färm (PRO)
Magnus Brattström (PRO)
Ulla Wihlman (PRO)
Gunnar Nyberg (PRO)
Lena Hedquist (SPF Seniorerna)
Anne-Marie Bergström (SPF Seniorerna)
Inga Lundvall (SKPF)

Adjungerad Helena Kivisaari (IKINUORET)

Förhinder: Ersättarna Anders Lidbeck (SPF Seniorerna) och Lars Bromander (SKPF).

Tjänstgörande ersättare: -

Närvarande tjänstemän: Direktören Ann-Christine Hansson, avdelningscheferna Raili Karlsson och Lisbeth Hagman, utvecklingsstrategen Linda Melin och äldreombudsmannen Linda Vikman samt KPR:s sekreterare Nima Andacheh.

1. a) Besök av Petra Wårstam Larnhed, projektledare på stadsledningskontoret, avdelningen för välfärdsutveckling.

Petra Wårstam Larnhed hälsas välkommen av ordföranden. Därefter föredrar hon projektet om kommunalisering av hemsjukvården samt svarar på rådets frågor.

1. b) Besök av Malin Lindberg och Petra Lindström, båda projektledare på stadsledningskontoret, avdelningen för digital utveckling. De föredrar stadens uppdrag att uppdatera IT-stödet för socialtjänst- och omsorgsverksamheter i staden samt svarar på rådets frågor.

2. Genomgång av närvoro

Sekreteraren noterar närvoro.

3. Val av protokolljusterare

Vice ordföranden Birgitta Borg (SPF Seniorerna) utses att tillsammans med ordföranden Elsemarie Bjellqvist (PRO) justera dagens protokoll.

4. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Rådet väljer att godkänna dagordningen med följande tillägg:

– Frågan om statistik på stadsdelsnivå för ärendena §12, §13 och 14§ läggs till som en övrig fråga under punkt 11.

5. Anmälan av protokolljustering KPR 3/2017-04-18

Anmälan läggs till handlingarna.

6. Anmälan av protokolljustering ÄN 3/2017-04-25

Anmälan läggs till handlingarna.

7. Genomgång av ärenden till äldrenämnden den 23 maj 2017

§7 Tertiärrapport 1 för äldrenämnden för år 2017

Dnr 1.2.2-554/2017

Efter årets första tertial bedömer äldreförvaltningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av verksamhetsplanen i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året. Det ekonomiska läget ser sammantaget stabilt ut, vilket innebär ett nollresultat efter förväntade budgetjusteringar om 1,8 mnkr.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§8 Stadsrevisionens årsrapport för äldrenämnden för år 2016

Dnr 1.4-200/2017

Revisionskontoret bedömer i allt väsentligt att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att nämndens resultat bedöms vara förenligt med kommunfullmäktiges mål. Den interna kontrollen har förbättrats och bedöms vara tillräcklig. Bokslut och räkenskaper bedöms också i allt väsentligt vara rättvisande och följer reglerna för god redovisningssed. Nämnden bedöms delvis ha beaktat revisorernas rekommendationer i föregående års granskningar. En rekommendation som enligt revisionskontoret återstår att implementera avser samordning och utvärdering av stadens förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§9 Remiss av regeringens promemoria om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre
Dnr 1.5-533/2017

I promemorian ”*Om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre*” föreslår Socialdepartementet att nya bestämmelser införs i socialtjänstlagen (2001:453) kring förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer. Det föreslås att kommunerna får befogenhet att kunna bevilja äldre personer vissa insatser inom äldreomsorgen utan individuell biståndsprovning.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande, som även avges i form av separat remissvar till kommunstyrelsen samt biläggs protokollet (bilaga 1):

”Promemorians bakgrundsdel ger en intressant bakgrund till utvecklingen av äldreomsorgen t ex Ådelreformen. Inriktningen välkomnas dvs att äldreomsorgen inte är tillräckligt anpassad till dem som den är till för.

KPR kräver att begreppet skälig levnadsnivå ändras till goda levnadsvillkor. Friheten för oss äldre att välja exempelvis boende/vård är fundamental, liksom friheten att välja bort.

KPR välkomnar förslaget att kommunerna får befogenhet att kunna bevilja äldre personer vissa insatser inom äldreomsorgen utan föregående individuell biståndsprovning, men man ska ha rätt till denna prövning när man fyllt 75 år. I förslaget så ges kommunen befogenhet att bestämma ålder. KPR anser att likställighetsprincipen ska beaktas.

KPR är också positiv till att kommunen måste ge information till de äldre och att äldre ska informeras om hur kommunen följer upp insatserna. En oklarhet är om även personlig omvårdnad ingår i förenklad biståndsprovning inom hemtjänsten. Bra att matservice, korttidsplats, stödsamtal och rådgivande insatser ingår. KPR utgår också från att social samvaro ingår som är fallet i Nationell kvalitetsplan.

När det gäller förslaget att kommunen ska kunna inrätta särskilda boendeformer, så tycker KPR att förslaget liknar befintliga trygghetsboenden och seniorboenden. Vi tycker att denna ev. nya boendeform bör omfattas av HSL-insatser (lägst sjukskötarskenivå) liksom hos servicehusen.

KPR vill också poängtala vikten av rättssäkerhet och av uppföljningar.”

§10 KSLs rekommendation att anta överenskommelse om att stärka utveckling och kvalitet på särskilda boenden för äldre nattetid
Dnr 1.5-250/2017

Socialtjänstförordningen förändrades 2016 genom att förtydliga kommunens ansvar kring bemanning på särskilt boende för äldre. Där framgår det att den enskildes behov ska vara styrande och att personal ska finnas tillgänglig dygnet runt. SKL har utifrån denna förändring tagit fram en rekommendation, ”Rekommendation från Sveriges Kommuner och Landsting att stärka utveckling och kvalitet på särskilda boenden för äldre nattetid”.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

”KPR vill tillägga att hänsyn också måste tas till lokalernas beskaffenhet och brandrisken.”

§11 Remiss av motion från Ann-Katrin Åslund (L) om ett pilotprojekt med japanska toaletter på vård- och omsorgsboenden
Dnr 1.5-473/2017

Äldreförvaltningen har fått en remiss från kommunstyrelsen angående en motion av Ann-Katrin Åslund (L) om ett pilotprojekt med japanska toaletter på vård- och omsorgsboenden. Äldreförvaltningen delar motionärens uppfattning om att japanska toaletter innebär att den personliga integriteten ökar genom att man kan klara av en stor del av toalettbesöket själv.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

”KPR ser gärna att dessa toaletter provas på några servicehus.”

§12 Svar på skrivelse från (KD+M+L) Om avslag och överklaganden på ansökningar om äldreboende
Dnr 1.5-176/2017

Erik Slottner (KD), Dennis Wedin (M), Ann-Katrin Åslund (FP) och Alfred Askeljung (C) uttrycker i en skrivelse att många äldre i Stockholm inte får tillgång till ett bra och anpassat boende, fastän de skulle behöva. Vidare framförs att det är viktigt att ha tillgång till aktuell statistik kring ansökningar till särskilt boende för äldre. Med anledning av detta önskar författarna av skrivelsen att äldreförvaltningen redovisar följande statistik:

- Hur många ansökningar om vård- och omsorgsboende, servicehus samt korttidsboende som inkommit under 2016 och hur dessa fördelar sig mellan könen.
- Hur många ansökningar som bifallits respektive avslagits och hur dessa fördelar sig mellan könen.
- Hur många avslagsbeslut som överklagats och hur dessa fördelar sig mellan könen.
- Hur många överklagade beslut som ändrats respektive fastställts av domstol, även här fördelat mellan könen.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§13 Redovisning av avslag på ansökningar inom äldreomsorgen

Dnr 4.1-567/2017

Äldreförvaltningen har gjort en redovisning av ansökningar, avslag och domar inom verksamheterna vård- och omsorgsboende, servicehus, korttidsvård, hemtjänst och dagverksamhet. Siffrorna redovisas för åren 2010-2016.

Vidare redovisas stadens bedömningskriterium för beviljande av insats inom de verksamheter som har en relativt hög andel avslag.

Inom stadsdelsförvaltningarna finns olika former av stöd för den bedömning som görs vid handläggning av boenden för äldre. I de ärenden där den äldre får avslag på ansökan om särskilt boende informeras denne om möjligheten att söka andra former av insatser.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§14 Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) för kvartal 1 2017

Dnr 4.1-76/2017

Sedan år 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställdts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten IVO samt kommunens revisorer. Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som har rapporterats som ej verkställda. I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna har rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 1 år 2017. Vid periodens slut, den 31 mars, fanns totalt 112 beslut som var fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten avser permanent särskilt boende där den enskilde har tackat nej till erbjudande om plats.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§15 Riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg
Dnr 3.1-517/2017

Behovet av att revidera riktlinjerna är bland annat föranlett av att Socialstyrelsen utkommit med nya föreskrifter och anvisningar som påverkar handläggningen av ärenden. Vidare har kommunfullmäktige beslutat om att införa ramtid vid beslut om hemtjänst vilket påverkar hur man fattar beslut om insatser samt hur man upprättar en genomförandeplan.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"KPR har behandlat Äldreförvaltningens förslag till nya riktlinjer. Vi vill särskilt framföra att riktlinjerna ska vara ett stöd i arbetet med biståndsbedömning. Men Socialtjänstlagen ska gälla även om den är en ramlag. Alltför ofta framförs till biståndshandläggarna att det viktigaste för dem är att budgeten ska hållas.

Skälig levnadsnivå är ett mycket svårtolkat begrepp för biståndshandläggare. Begreppet har också ändrat karaktär med tiden. Och det ser olika ut dels mellan olika biståndshandläggare, och dels mellan stadsdelarna. KPR anser därför att begrepp goda levnadsvillkor är bättre.

Vaktmästarservice är en viktig uppgift för att förhindra fallskador. Fler personer dör av fallskador än av trafikolyckor. I förslaget anges att äldre över 75 år har rätt att få hjälp med

enklare vardagssysslor via vaktmästarservice. När det infördes i Stockholm var åldersgränsen 67 år. KPR anser att åldersgränsen ska återgå till att vara 67 år.

En del äldre har under en tid fått mycket hjälp av närmiljöerna, varför de inte efterfrågar hemtjänst. Den dagen den hjälpen av olika skäl inte fungerar längre, kan det finnas behov av särskilt boende. En del har då fått besked att de måste pröva hemtjänst innan de kan beviljas särskilt boende. KPR anser att det individuella behovet ska vara avgörande – inte om personen harft hemtjänst eller inte.

Till sist vill KPR framhålla att om äldreomsorgen ska fungera bra, behövs mer personal med goda kvalifikationer. En hög kontinuitet är det bästa för att uppleva trygghet på ålderns höst.”

16§ Förslag till fördelning av medel i projektet Ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden 2017

Dnr 3.4-74/2017

Det har inkommit 62 stycken ansökningar om medel för ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden 2017 till äldreförvaltningen. Av de vård- och omsorgsboenden som lämnade in ansökan har alla utom tre blivit beviljade medel under tidigare år och därmed haft ungdomar som besökt dem på helger.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

18§ Anmälan av kontorsyttrande över remiss av Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2017-2020

Dnr 1.5-543/2017

Enligt bostadsförsörjningslagen ska kommunen planera så att förutsättningar finns för alla invånare att kunna leva i goda bostäder. Planeringen ska göras i riktlinjer som ska antas av kommunfullmäktige. Riktlinjerna ska grunda sig på en analys av den demografiska utvecklingen, efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar. Den nuvarande översiktsplanen utgör stadens riktlinjer för bostadsförsörjningen, men i samband med att en ny översiktsplan är under utarbetande lyfts, i enlighet med vägledning från Boverket, riktlinjerna ut till ett eget dokument och process. Syftet är att riktlinjerna, när de antagits av kommunfullmäktige, ska ligga till grund för skrivningar om bostadsförsörjning i den kommande översiktsplanen.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

8. Förvaltningschefens information

—

9. Genomgång av KPR:s balanslista över rådets frågor till förvaltningen

– Ipad-utbildning kommer att äga rum den 27/10 2017 mellan kl. 13-16 i Farsta.

10. Äldreombudsmannens information

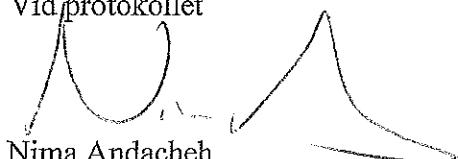
—

11. Övriga frågor

Frågan om statistik på stadsdelsnivå för ärendena §12, §13 och 14§ läggs till som en övrig fråga under punkt 11.

– Förvaltningen återkommer senare med svar gällande ärendena §12 och §13. Beträffande ärende §14 biläggs statistiken protokollet (bilaga 2).

Vid protokollet

Nima Andacheh

Sekreterare för kommunstyrelsens pensionärsråd

Bridge 1

REDOVISNING AV EJ VERKSTÄLLDA BESLUT ENLIGT SOL
Verksamhetsområde: Äldreomsorg (ÅO)
Kvartal: 1/2017 Rapporteringsdatum: 2017-03

SDN	Beslutsdatum	Instsatsotyp	Man/Kvinna	Avtrott i verksamhet (datum)	Ärendet verkställit (datum)	Ärendet avslutat (datum)	Beslutet ej verkställit	Etskilda tackat nej / har särskrift önskemål	Antal erbjudanden den enskilda tackat nej till /minst	Övriga upplysningar
Summa sdn										
ÖSTERMALM	2016-05-27	permanentboende	K			0			1	
	2015-10-13	permanentboende	K				X	X		
	2015-12-23	permanentboende	K		2017-01-05		X	X		
	2016-08-03	permanentboende	K			2017-04-07				Önskar personal med teckenspråk
	2016-08-13	permanentboende	K			2017-02-06				Återtagit ansökkan
	2015-08-02	permanentboende	K				X			Avlidnen
	2016-08-13	permanentboende	K		2017-01-13		X			
	2016-09-12	permanentboende	M				X	X		El beroev för tillfälle.
	2016-09-28	permanentboende	K		2017-03-14				1	
	2016-10-10	permanentboende	K		2017-03-23				1	
	2016-11-14	permanentboende	K				X	X		Vill flytta i därförigen
	2016-12-29	permanentboende	M				X	X	1	Vill flytta i därförigen
Summa sdn	-13			2	0	4	2	7	7	0

Totalt antal rapporterade beslut	195
Antal beslut som verkställits under perioden	54
Antal beslut som avslutats under perioden	29
Aktuella beslut som ej verkställits 31/12 2016	112
Antal beslut som ej verkställts p.g.a. resursbrist	5

Remiss av Promemorian om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre (DS 2017:12)

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 110-665/2017

KPR (Kommunstyrelsens Pensionärsråd) beslutar att lämna följande remissvar.

Elsemarie Bjellqvist
Ordförande

Birgitta Borg
Vice ordförande

KPR:s synpunkter

Promemorians bakgrundsdel ger en intressant bakgrund till utvecklingen av äldreomsorgen t.ex. Ädelreformen. Inrikningen välkomnas d.v.s. att äldreomsorgen inte är tillräckligt anpassad till dem som den är till för.

KPR kräver att begreppet skälig levnadsnivå ändras till goda levnadsvillkor. Friheten för oss äldre att välja exempelvis boende/vård är fundamental, liksom friheten att välja bort.

KPR välkomnar förslaget att kommunerna får befogenhet att kunna bevilja äldre personer vissa insatser inom äldreomsorgen utan föregående individuell biståndsprovning, men man ska ha rätt till denna provning när man fyllt 75 år. I förslaget så ges kommunen befogenhet att bestämma ålder. KPR anser att likställighetsprincipen ska beaktas.

KPR är också positiv till att kommunen måste ge information till de äldre och att äldre ska informeras om hur kommunen följer upp insatserna. En oklarhet är om även personlig omvårdnad ingår i förenklad biståndsprovning inom hemtjänsten. Bra att matservice, korttidsplats, stödsamtal och rådgivande insatser ingår. KPR utgår också från att social samvaro ingår som är fallet i Nationell kvalitetsplan.

När det gäller förslaget att kommunen ska kunna inrätta särskilda boendeformer, så tycker KPR att förslaget liknar befintliga trygghetsboenden och seniorboenden. Vi tycker att denna ev. nya boendeform bör omfattas av HSL-insatser (lägst sjuksköterskenivå) liksom hos servicehusen.

KPR vill också poängtala vikten av rättssäkerhet och av uppföljningar.